

ilust on varjatud ja vajab avastamist, otsinguid ning lapsemeelsust. Elu on nagu muinasjutt. Ära karda olla selles väikene laps, ja seda ka täiskasvanuna. Ülbus tapab ilu ja edevus enese.

16. Vähem valetada

Mõne inimesega rajame suhted tööle. Teisega valele. Need suhted pole vähem kindlad.

ALBERT CAMUS

Vale olevat vaimne põgenemine. Kuid ka ausus võib teinekord lausa tappa – seega tasub lihtsalt vähem valetada, et olla õnnelikum.

17. Spontaansus ja oskus kuulata oma sisehäält

Õnnel on sada nägu ja kes tema alati ära tunneb?

ERNEST HEMINGWAY

Meis kõigis istuvad sees üks ingel ja üks kurat. Õpi tundma seda häält, mis sind kaitseb, hoiatab, juhib ja suunab ning oledki veidi õnnelikum. Mõni arvab selle olevat saatusehääle, teine kaitseingli oma. Olen kogunud, et inimesed, kes püüavad kõike mõistuspärastada ja teaduse saavutustega põhjendada, on sageli üpris õnnetud, üksildased uitajad. Arvan, et me ei tea sellest elust ja tema olemusest suurt midagi. Seega tasub kuulata oma sisehäält enam kui teaduse teadmatust.

18. Positiivne mõttelaad ja oskus unistada

Enamik inimesi elab ja sureb nautimata õnne, mis ümbritseb meid kõikjal.

MAURICE MAETERLINCK

Minevikust ja vigadest peaks inimene õppima. Elada tuleb tänases ja tulevikuks. Iialgi ei tohi elada ühte päeva korrana, vaid ikka aasta või paar, ideaalis viis. Õpi tehtud vigadest ja

püüa neist tulevikus hoiduda. Kui astud üks kord uude pange, on see inimlik; kui teed seda teist korda, siis võib see olla ka kogemata; kui teed seda kolmandat korda, on ainult kaks võimalust: kas oled sügava vaimupuudega (andestatav ja mõistetav) või lihtsalt loll (karistatav ja kohandatav).

19. Omandada rollirepertuaar

Igal õnnel on oma mask.

IVO IVARI

Mõni inimene olevat 24 tundi ülemus, teine alluv, kolmas ema või isa, neljas arst, viies haige, kuues töötu, seitsmes töönarkomaan, kaheksas armastaja, üheksas prostituut, kümnes luuletaja või elukunstnik, üheteistkümnes käitleja või väitleja, kahe-teistkümnes jumalaasemik ja kolmeteistkümnes... Tea, et elu on rollimäng. Mida laiem on sinu rollirepertuaar, mida rohkem neid sinul päevas täita ja läita, oskus neid vahetada ning vahendada, seda õnnelikum oled. Õpi oma elu lavastama. Oska olla elumüinasjuttus kas hunt, punamütsike, jahimees, haldjas, ingel või kurat, kuu või päike, vaikus või tuul, punane või must, aga jää kahe jalaga maa peale. Oled üsna õnnetu, kui mängid teiste lavastustes sõnatuid rolle.

20. Olla loov ja ennast jäädvustada

Ilma ime sünnita ja intuitsioonita on näitlemine lihtsalt amet. Aga koos nendega tekib looming.

BETTE DAVIS

Üks mees leiutas aatomi ja teine aatomipommi; üks ülistab jäävuste jäävust ja teine lõplikku kaost. Iga inimene tahab endast midagi järgnevatele põlvvedele maha jätta, ennast kuidagi jäädvustada, olgu siis või lauslollustega. Ei ole ühtegi täiuslikku inimest, eset, masinat, teooriat ega teadust, mida ei

saaks täiendada, uuta ega muuta parimuse või halvemuse suunas. Tegutses siis, aga nii, et tulevased põlvkonnad ei peaks sinu loodu pärast punastama ega sinu nime maha salgama. Ka ühe puu istutamine oma elu jooksul on mingi loova loodu jäädvustamine sinu poolt – tee siis vähemalt sedagi.

21. Oskus oma aega hinnata ja väärtustada

Tõelise õnne leiab inimene ainult siis, kui ta elu aastaaegu samuti tähele paneb kui aastaaegu looduses.

SIGRID UNDESET

Aeg on ausaim kõigi inimeste suhtes, sest kõigi ööpäev, ole sa vaene või rikas, tark või rumal, valge või must, mees või naine, laps või rauk, akadeemik või prükkar, on 24 tundi pikk. Kes teeb, see jõudvat palju...

Iga kriteeriumi tasub ise hinnata 10 palliga. Iga tõelise sõbra omamine annab 3 palli, iga lapse omamine 5 palli ja sama palju tema eluluga rahulolu.

■ 100–120 palli oleks seega keskmine õnnelikkuse määr, aga alati on midagi võita või kaotada.

■ Kui saad palle üle 160, siis ei maksa ennast veel üliõnnelikuks pidada, vaid kontrolli, kas sa ei ole midagi kogemata üle hinnanud või endale valetanud, mis on samuti sage ja igati vabandatav mõtetegevus.

■ Kui palle kogub alla 50, tasub psühholoogiga nõu pidada ja oma käitumist muuta, küll siis pea ka õnne hakkab kogunema. Ei ole lootusetut olukorda ega lahendamatu situatsiooni, kui ainult endal jagub tahtmist nendega rinnutsi seista. Aidata saad ennast ikkagi ise, kuid vahel on lihtsalt vaja veidi neutraalse kõrvalseisja abi ja nõu.

TOIVO NIIBERG

PRILLIRAAMID
-50% -40% -30%
Silmanägemise kontroll prillitellijale -TASUTA!

Meie kauplused:

Tallinnas Pärnu mnt 68, tel 645 3941; Väike-Karja 5, tel 644 3121; Pärnu mnt 17, tel 665 1740; Kaubamaja 6, tel 677 8219; Sõpruse pst 213, tel 652 3235; Pärnu mnt 238 Järve Selveris, tel 667 3677; Tartu mnt 45, tel 648 4874. Tartus Rüütli 10, tel 742 3659. Pärnus Hospitali 14, tel 444 0345, Lai t 11 (Port Artur 2), tel 447 8690. Rakveres Tallinna mnt 16, tel 322 3354. Paides Vee 3, tel 385 0767. Jõhvis Narva mnt 5, tel 335 2258. Kuressaares Kohtu 1, tel 455 5601. Kärdlas Heltermaa mnt 14A, tel 463 2057. Raplas Tallinna mnt 14, tel 485 5540. Viljandis Turu 6, tel 433 3322.

Soodustus kehtib raamide ja klaaside koostul kuni novembri lõpuni.

EESTI OPTIK
www.optika.ee